

USNESENÍ

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Lucie Trejbalové a soudců Mgr. Karolíny Tylové, LL.M. a Mgr. Zdeňka Macháčka ve věci

navrhovatele: **A. S.**
bytem P. 182, H. n. M.
zastoupen advokátkou JUDr. Alenou Samkovou
sídlem P. 182, H. n. M.

proti

odpůrcům: **1) Městský úřad Hodkovice nad Mohelkou**
sídlem náměstí T. G. Masaryka 1, Hodkovice nad Mohelkou
2) volební strana Unie pro sport a zdraví
zastoupena zmocněnkyní A. Š.
bytem J. A. K. 447, H. n. M.
3) volební strana ANO 2011
zastoupena zmocněnkyní Bc. M. T.
bytem V. 257/23, L. 2
4) volební strana BUDOUCNOST PRO HODKOVICE
zastoupena zmocněnkyní I. A.
bytem L. 635, H. n. M.
5) volební strana SNK Evropští demokraté
zastoupena zmocněnkyní R. H.
bytem D. 700, H. n. M.

o návrhu na vyslovení neplatnosti hlasování a neplatnosti voleb do zastupitelstva města Hodkovice nad Mohelkou

takto:

- I. Návrh na vyslovení neplatnosti hlasování a neplatnosti voleb do zastupitelstva města Hodkovice nad Mohelkou konaných ve dnech 5. a 6. 10. 2018 se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. Z. F., DiS.

1. Navrhovatel ve svém návrhu ze dne 15. 10. 2018 uvedl, že v první den konání voleb do zastupitelstva města Hodkovice nad Mohelkou, tedy dne 5. 10. 2018, došlo před Základní školou T. G. Masaryka v Hodkovicích nad Mohelkou, kde bylo jediné hlasovací místo pro volební okrsek č. 1 a č. 2, k nedovolené agitaci proti kandidátu A. S. A. S. kandidoval za hnutí ANO 2011 s heslem „Probudím Hodkovice ze spánku“. Agitace spočívala v tom, že před budovou školy stál automobil s nápisem „*BUDITELE NE*“ na skle automobilu a s panelem na střeše tohoto automobilu, na němž bylo uvedeno: „*Nevolte Buditele, ale čestné lidi! Nevěřte mýtu nepostradatelnosti A. S. pro město + územní plán, který sám zpackal! Nechceme starostu S., co Jílováky zradil a naplánoval koridor vedení 4 x 400 kW přes naše domy! Ne dalšímu amatérismu starosty A. S. v územním plánování k újmě majetku občanů!*“ Skutečnost, že v bezprostřední blízkosti objektu, v němž jsou umístěny volební místnosti, probíhá volební agitace, oznámila okrsková volební komise policii, která agitujícího později z místa vykazala, což nemohla ihned, protože auto zde bylo odstavené bez řidiče. Navrhovatel má za to, že byla hrubě porušena ustanovení zákona o volbách do zastupitelstev obcí, a proto žádá, aby soud vyslovil neplatnost hlasování nebo neplatnost voleb do zastupitelstva města Hodkovice nad Mohelkou.

2. Městský úřad Hodkovice nad Mohelkou jako volební orgán ve svém vyjádření nejprve poukázal na existující judikaturu správních soudů ve věcech volebních, zejména na Nejvyšším správním soudem formulovaný algoritmus přezkumu volebních věcí. Uvedl, že navrhovatel byl v předmětných volbách zvolen do zastupitelstva města, jeho volba tedy nebyla popsáním jednáním ovlivněna. Těžko také mohlo dojít k ovlivnění volebního výsledku volební strany ANO 2011, neboť nešlo o kampaň proti této straně, nýbrž proti konkrétní osobě. To vše v situaci, kdy potenciální třetí mandát strany ANO 2011, která ve volbách získala mandáty dva, byl velmi vzdálen. Při d'Hondtově volebním děliteli použitým dle § 45 zákona o volbách do zastupitelstev obcí byl třetí nejvyšší podíl strany ANO 2011 v pořadí až za devátým a desátým podílem strany Budoucnost pro Hodkovice, jež získala osm mandátů, a až za pátým podílem strany SNK Evropští demokraté, která získala čtyři mandáty. Nelze proto hovořit o těsném volebním výsledku. Pojem bezprostřední okolí volební místnosti nemá být vykládán extenzivně.

3. Městský úřad dále uvedl, že dle informací okrskové volební komise přijelo vozidlo před budovu základní školy okolo 16.00 hodin. Ihned po zjištění jeho přítomnosti byla zavolána policie a dle vlastních zjištění městského úřadu již v 17.45 auto před základní školou nestálo. Uvedený automobil se již v předchozím týdnu pohyboval v Hodkovicích a přilehlých obcích. Jedná se o osobní iniciativu jednoho z občanů části Jílové, o jehož aktivitách se lze dočíst na stránkách www.hodkovice.cz. Doba stání vozidla před volební místností byla dle městského úřadu zanedbatelná, pokud uvažíme, že volby se konají v pátek 8 hodin a v sobotu dalších 6 hodin. Jde tak o velmi málo intenzivní porušení pravidla o zákazu kampaně v blízkosti, pokud lze vůbec hovořit o zaparkování vozidla v bezprostředním okolí. Tato jediná událost nemohla ovlivnit výsledky voleb a nemohla změnit často léta utvářené postoje voličů. I judikatura správních soudů vychází z presumpce racionality voličského chování. Soudní zásah do volebního procesu má být zcela ultimativní možností.

Městský úřad Hodkovice nad Mohelkou tedy považuje návrh za nedůvodný a navrhuje jeho zamítnutí.

4. K návrhu se dále vyjádřil odpůrce 4) volební strana BUDOUCNOST PRO HODKOVICE, která uvedla, že agitaci neprováděl nikdo organizovaně. Ve shodě s městským úřadem volební strana uvedla, že automobil se již v předchozím týdnu pohyboval v Hodkovicích a přilehlých obcích. Jedná se o osobní iniciativu jednoho z občanů části Jílové. Z pohledu svolání ustavujícího zasedání zastupitelstva města se jedná o zdržovací taktiku, která nijak neprospívá řízení města, neboť je ohroženo včasné schválení rozpočtu na rok 2019. Odpůrce 4) navrhl zamítnutí podaného návrhu pro jeho nedůvodnost.
5. Podáním návrhu bylo zahájeno řízení o poskytnutí ochrany ve věcech volebních dle části třetí, hlavy druhé, dílu čtvrtého zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).
6. Podle § 90 odst. 1 soudního řádu správního se za podmínek stanovených zvláštními zákony může občan, politická strana nebo nezávislý kandidát anebo sdružení nezávislých kandidátů a sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů návrhem domáhat rozhodnutí soudu o neplatnosti voleb nebo neplatnosti hlasování anebo neplatnosti volby kandidáta.
7. Podle § 60 odst. 1 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí, podáním návrhu na neplatnost hlasování, na neplatnost voleb nebo na neplatnost volby kandidáta se může domáhat ochrany u soudu každá osoba zapsaná do seznamu ve volebním okrsku, kde byl člen zastupitelstva obce volen, jakož i každá volební strana, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do tohoto zastupitelstva. Návrh je třeba podat nejpozději 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb do zastupitelstev obcí Státní volební komisí.
8. Podle § 60 odst. 2, 3, 4 zákona o volbách do zastupitelstev obcí, návrh na neplatnost hlasování může podat navrhovatel, má-li zato, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky hlasování. Návrh na neplatnost voleb může podat navrhovatel, má-li zato, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky voleb. Návrh na neplatnost volby kandidáta může podat navrhovatel, má-li zato, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledek volby tohoto kandidáta.
9. Podle § 30 odst. 3 zákona o volbách do zastupitelstev obcí je ve dny voleb zakázána volební agitace a propagace pro volební strany i nezávislé kandidáty v objektu, v němž je umístěna volební místnost, a v jeho bezprostředním okolí.

10. Před meritorním posouzením podaného návrhu se soud nejprve zabýval tím, zda existují překážky bránící vlastnímu projednání věci. Dospěl přitom k závěru, že navrhovatel je podle § 90 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 60 odst. 1 zákona o volbách do zastupitelstev obcí aktivně legitimován k podání návrhu, neboť se jedná o osobu, která byla přihlášena k trvalému pobytu v Hodkovicích nad Mohelkou a zapsána do stálého seznamu voličů ve volebním okrsku č. 2, což soud ověřil z předloženého výpisu stálého seznamu voličů. Návrh byl u podepsaného věcně a místně příslušného soudu podán dne 15. 10. 2018, tedy před uplynutím zákonné desetidenní lhůty dle § 60 odst. 1, § 67 odst. 3 zákona o volbách do zastupitelstev obcí, když k vyhlášení výsledků voleb do zastupitelstev obcí Státní volební komisí došlo dne 9. 10. 2018 (pod č. 225/2018 Sb.).

11. Podle ustálené judikatury existují v obecné rovině tři základní předpoklady vyhovění volební stížnosti: 1) protizákonnost, tzn. porušení některých ustanovení volebního zákona, 2) vztah mezi touto protizákonností a výsledkem voleb, 3) zásadní intenzita této protizákonnosti, která ve svých důsledcích musí přinejmenším výrazně zpochybňovat volbu kandidáta, resp. „zatemňovat“ volební výsledek ve smyslu jeho zásadního zpochybnění (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 7. 2004, č. j. Vol 6/2004-12, usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 7. 2006, č. j. Vol 36/2006-21; všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu dostupná na www.nssoud.cz; nálezy Ústavního soudu ze dne 26. 1. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 73/04, dostupný na www.nalus.cz).

12. Z podaného návrhu i vyjádření odpůrců shodně plyne, že v pátek 5. 10. 2018 v odpoledních hodinách stál před budovou základní školy v Hodkovicích nad Mohelkou automobil s výše citovanými nápisy. Dle názoru soudu představuje umístění automobilu s předmětným nápisem před budovou školy, v níž je umístěna volební místnost, formu volební agitace, jež je v den voleb podle § 30 odst. 3 zákona o volbách do zastupitelstev obcí zakázána. Jeho umístění před budovou školy je třeba považovat za umístění v bezprostřední blízkosti objektu, v němž je umístěna volební místnost, jak to předpokládá uvedené ustanovení. O zaparkování automobilu v bezprostřední blízkosti školy svědčí i to, že jeho přítomnost byla zjištěna okrskovou volební komisí, která byla v průběhu voleb přítomna ve škole. Z uvedeného plyne, že v pátek 5. 10. 2018 došlo k dílčímu porušení § 30 odst. 3 zákona o volbách do zastupitelstev obcí. V souladu s výše popsáním algoritmem volebního přezkumu pak zůstává k zodpovězení otázka, zda je tato protizákonnost natolik intenzivní, aby v jejím důsledku došlo k zatemnění výsledku voleb.

13. Krajský soud dospěl k závěru, že v daném případě nebyl zákon porušen takovým způsobem, který by hrubě ovlivnil výsledky hlasování nebo výsledky voleb. Předně je nutno konstatovat, že nápisy na předmětném automobilu směřovaly primárně přímo proti osobě navrhovatele, jenž ve volbách uspěl, když byl do zastupitelstva Hodkovic nad Mohelkou zvolen. Nelze proto dospět k závěru, že by se popsaná agitace na jeho volebním výsledku negativně podepsala. Zvolení zastupitelem totiž bylo cílem navrhovatele v proběhlých volbách, přičemž tohoto cíle dosáhl.

14. Pokud jde o možné negativní ovlivnění volebního výsledku strany ANO 2011, byť o něm navrhovatel výslovně nehovoří, nemá soud ani v jejím případě za to, že by v důsledku uvedeného jednání utrpěla tak, že to mohlo mít vliv na množství jí získaných mandátů. Tato volební strana ostatně sama volby v řízení před krajským soudem svým návrhem nezpochybnila. Ve volbách získala dva mandáty, přičemž její volební výsledek se zisku třetího mandátu neblíží, když, jak uvedl Městský úřad Hodkovice nad Mohelkou, i v případě rozdělování dalších tří mandátů by dle volebního dělitele dostaly přednost úspěšnější volební strany. Nelze tedy říci, že pokud by došlo ke změně názoru několika voličů ve prospěch volební strany ANO 2011, by byl volební výsledek této strany lepší. Současně nelze dospět k závěru, že předmětné umístění automobilu před školou po dobu maximálně dvou hodin mohlo ovlivnit více než jednotky voličů. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 19. 11. 2008, sp. zn. Vol 7/2008, je třeba vycházet z presumpce racionality voličského chování a z toho, že *„při cestě do volební místnosti a při následném hlasování jsou již voliči pevně rozhodnutí, komu odevzdají svůj hlas. Toto jejich přesvědčení by mohlo být zvráceno skutku jen velmi intenzivním atakem“*.
15. Soud připomíná, že volby proběhly ve dvou dnech a naprostá většina z této doby proběhla bez volby narušujících incidentů. Volební komise se zachovala správně, pokud po zjištění přítomnosti popsaného automobilu před školou kontaktovala policii, která se postarala o jeho odstavení. Volební orgány zjevně nejsou a ani nemohou být schopny ovlivnit jednání jednotlivých občanů, které může spočívat i v případné volební agitaci před budovou, v níž se nachází volební místnost. Je pak nepřipustné, aby ojedinělé narušující jednání jednotlivce automaticky způsobovalo prohlášení hlasování či celých voleb za neplatné. V daném případě volební komise i policie splnily svůj úkol v zájmu dodržení zákona v průběhu voleb a popsané jednání i vzhledem k dosaženému volebnímu výsledku navrhovatele, jakož i strany ANO 2011, nemohlo zatemnit výsledek voleb v obci, o němž lze prohlásit, že odpovídá vůli voličů.
16. Ze shora popsaných důvodů dospěl soud k závěru, že podaný návrh není důvodný, proto jej zamítl.
17. V souladu s § 90 odst. 3 s. ř. s. bylo o návrhu rozhodnuto usnesením v zákonné dvacetidenní lhůtě od jeho doručení, a to bez nařízení jednání, neboť soud mohl o návrhu rozhodnout na základě tvrzení účastníků, navrhovatelem předložených listin a předložené volební dokumentace a neshledal potřebu provádět další dokazování.
18. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z ustanovení § 93 odst. 4 s. ř. s., podle něhož na náhradu nákladů řízení ve věcech volebních nemá právo žádný z účastníků řízení.

19. Usnesení bude doručeno účastníkům řízení a současně bude vyvěšeno na úřední desce soudu, právní moci nabývá dnem vyvěšení dle § 93 odst. 5 s. ř. s.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí nejsou podle § 104 odst. 1 s. ř. s. opravné prostředky přípustné

Liberec 2. listopadu 2018

Mgr. Lucie Trejbalová v. r.
předsedkyně senátu